
ICS 75.180.99
Språk: Norsk

Retningslinjer for utvikling og utforming av NORSOK standarder

Innarbeidet i dette direktivet:

Corrigendum NORSOK A-001:2016/AC:2017.

Retningslinjer for utvikling og utforming av NORSOK standarder

Innhold

Forord	3
1 Omfang og premisser for NORSOK standardene.....	4
1.1 Omfang	4
1.2 Premisser	4
2 Referanser.....	4
2.1 Normative referanser	4
2.2 Tilleggsdokumenter og formularer	4
3 Definisjoner.....	5
4 Forkortelser	6
5 Organisering og roller.....	7
5.1 Eierskap og administrasjon	7
5.2 Opphavsrett.....	7
5.3 Sektorstyre Petroleum.....	7
5.4 Sektorleder Petroleum	7
5.5 Sekretariat i SN	7
5.6 Ekspertgrupper og leder	7
6 Standardens prosjektfaser	8
6.1 Oversikt over prosjektfaser	8
6.2 Behandling av forslag til ny petroleumsstandard	8
6.3 Oppstart av NORSOK prosjekt	9
6.4 Prosjektgruppens arbeid med utkast til ny/revidert standard.....	10
6.5 Høringsprosess i industrien	11
6.6 Godkjenning av standard	12
6.7 Publisering av standard	12
6.8 Periodisk gjennomgang	13
6.9 Tilbaketrekking av standard	13
7 Rettelser i eksisterende standarder	14
7.1 Generelt	14
7.2 Skrivefeil.....	14
7.3 Teknisk rettelse	14
7.4 Tilleggskrav	14
7.5 Rettelser foreslått tre år etter utgivelse.....	14
8 Formalkrav til NORSOK-standarder.....	15
8.1 Generelt	15
8.2 Språk.....	15
8.3 Oversettelser	15
8.4 Tittelarket	15
8.5 Revisjons endringer	15
8.6 "Forord"	16
8.7 "Definisjoner"	16
8.8 "Forkortelser"	16
8.9 "Normative referanser"	16
8.10 Datablad.....	17

8.11 Nummerering.....	17
8.11.1 Nummerering av standarden.....	17
8.11.2 Utgave og revisjonsnummerering	17
8.11.3 Håndtering av utkast fram mot publisering	17
Tillegg A (normativt) Engelske tekster i NORSOK-standarder.....	18
Tillegg B (normativt) Presentasjon av standard til godkjenning	20
Tillegg C (normativt) Forslag til godkjenning av ny NORSOK revisjon - Periodisk gjennomgang og eventuelt Prosjektmandat	22
Tillegg D (Normativt) Tidsplan for NORSOK prosjektfaser – mal til planlegging	25
Litteraturliste	26

Forord

NORSOK er et akronym for Norsk sokkels konkurranseposisjon og omfatter bransjestandarder for Petroleumsindustrien i Norge. Initiativet til NORSOK-standardene ble etablert i 1993 som et samarbeid mellom petroleumsindustrien og norske myndigheter.

Målet var å redusere gjennomføringstiden av prosjekter og utviklings- og driftskostnader for petroleumsinstallasjoner på norsk sokkel.

Petroleumsindustrien har en målsetning om utvikling av og tilgang til standarder med høy kvalitet som bidrar til gode tekniske og kosteffektive løsninger i petroleumsindustrien. Dette vil igjen bidra til god ressursutnyttelse og best mulig petroleumsforvaltning. I et globalt marked vil industrien først og fremst aktivt arbeide for utvikling og bruk av internasjonale standarder.

Formålet med NORSOK-standardene er å:

- dekke det identifiserte gapet mellom internasjonale standarder og det norske behovet;
- redusere behovet for selskapsspesifikke krav i størst mulig grad;
- kunne benyttes som referanser i myndighetenes regelverk;
- bidra til kostnadseffektivitet;
- bidra til utvikling innen helse, miljø og sikkerhet for å oppnå et akseptabelt sikkerhetsnivå
- gjøre norsk sokkel til et attraktivt område for investeringer og aktivitet.

Utvikling og vedlikehold av standarder skal bidra til å utvikle og opprettholde vår konkurranseevne nasjonalt og internasjonalt.

NORSOK-standardene utvikles av eksperter fra den norske petroleumsindustrien og godkjennes i samsvar med konsensusprinsippet i henhold til de retningslinjene som er gitt i dette NORSOK-direktivet.

NORSOK-standardene eies av Norsk olje og gass, Norsk Industri og Norges Rederiforbund og administreres, forvaltes og publiseres av Standard Norge.

Dette NORSOK-direktivet er utviklet av Standard Norge i samarbeid med partene i petroleumsindustrien.

Corrigendum til 2016 utgaven.

I dette justerte dokumentet er AC:2017 innarbeidet.

A-001N inneholder nå de norske termene "skal, bør og kan".

Rettelser av 2017-06-30 er i teksten markert med og finnes i følgende deler av dokumenter:

- Referanser til mandater er lagt til på flere punkter i punkt 5.
- Der er lagt til en presisering om Petroleumstilsynets rolle i 5.6
- Det er lagt inn en ny note under tabellen i 6.6.
- Rettelser/vesentlige endringer i en revidert standard legges inn rett etter den faste teksten i forordet, se kapittel 8.5,
- Oversettelsen av shall, should, may og can er lagt inn i 8.7,
- Tillegg A.3 siste setning slettet,
- Tillegg A.5 er justert og samsvarer med 8.7,
- Tillegg C, punkt 5 er slettet da dette var en duplisering av punkt 3.
- Faksnummer er tatt bort i ansvarsfraskrivelsen (teksten som legges bak forsiden).

1 Omfang og premisser for NORSOK standardene

1.1 Omfang

Dette NORSOK-direktivet beskriver delaktivitetene og metodikken i utviklingen og utformingen av NORSOK-standarder.

1.2 Premisser

NORSOK-standardene skal;

- gi krav (shall) i standardene, kravene skal kunne grunngis ut fra en kostnad-nytte betraktning, produksjonseffektivitet, eller ha risikoreducerende effekt for å oppnå et akseptabelt sikkerhetsnivå;
- ta utgangspunkt i internasjonale og europeiske standarder for å foreta opsjonsvalg og valgte tillegg til disse standardene;
- angi funksjonsbaserte krav og anbefalinger for å oppnå standardiserte løsninger, som begrenser varianter av systemer, grensesnitt og komponenter;
- angi preskriptive krav og anbefalinger dersom disse er kostnadseffektive og gir et akseptabelt sikkerhetsnivå;
- uttrykke klare krav eller anbefalinger, men være kort og konsist;
- utvikles under mottoet: "Godt nok er godt nok";
- være et utgangspunkt for utviklingen av internasjonale standarder, basert på kompetanse fra sikker og kostnadseffektiv drift fra norsk sokkel.

2 Referanser

2.1 Normative referanser

Referanser i dette direktivet som inneholder krav, er normative. Følgende direktiv, blanketter og standarder i denne teksten utgjør bestemmelser og veiledninger til NORSOK arbeidet. Den siste utgaven av referansen skal benyttes dersom ikke annet er avtalt.

NS-EN 45020, *Standardisering og beslektede aktiviteter – Generelle termer (ISO/IEC Guide 2:2004)*

ISO/IEC Directives, Part 2, *Rules for the structure and drafting of International Standards*

2.2 Tilleggsdokumenter og formularer

ISO Form 04 *New work item proposal* <http://www.iso.org/iso/forms-agendas-letters.htm>

Mandat Sektorstyre Petroleum; [Link Mandat Sektorstyre Petroleum](#)

Mandat Sektorleder Petroleum; [Link Mandat Sektorleder Petroleum](#)

Mandat Ekspertgruppe og leder; [Link Mandat Ekspertgruppe og leder](#)

3 Definisjoner

Definisjoner gitt i dette kapitlet gjelder alle NORSOK-standardene.

3.1

direktivet

dokumentet (A-001N) som Sektorstyre Petroleum har godkjent for å definere utviklingen av NORSOK-standarder og hvordan deltagere i standardiseringsarbeidet og Standard Norge skal følge opp dette arbeidet

3.2

eieravtale

en avtale som regulerer forholdet mellom NORSOK-eierne med hensyn til forpliktelser og utøvelse av NORSOK-eierskapet

3.3

industrihøring

en åpen forespørsel til bransjen om å gi kommentarer til et utkast til en standard

3.4

konsensus

alminnelig enighet karakterisert ved at ingen betydningsfull berørt part er vedvarende uenig på vesentlige punkter som er oppnådd gjennom en prosess der det er prøvd å ta hensyn til alle parter det angår og forlike eventuelle motstridende argumenter

Oppslagsmerknad 1 Konsensus innebærer ikke nødvendigvis enighet.

Oppslagsmerknad 2 Det forutsettes at de toneangivende aktørene i bransjen er enige.

3.5

oppdragsavtale

avtale mellom NORSOK-eierne og SN som definerer roller, ansvar og oppgaver gjeldende NORSOK-arbeid og forvaltningen av NORSOK-standardene

3.6

pre-høring

åpen eller lukket høring i bransjen i forkant av en eventuell revisjon for å få bransjens oppfatning av hvorvidt en standard bør revideres, slettes, internasjonaleseres eller stadfestes uendret

3.7

periodisk gjennomgang

systematisk gjennomgang av en standard for å avgjøre om det skal stadfestes uendret, endres eller trekkes tilbake

3.8

prosjektmandat

beskrivelse av rammen for gjennomføring av et revisjonsprosjekt inklusiv tidsplan, aktiviteter og ressurser for arbeidet

Oppslagsmerknad 1 Tillegg C inneholder et eksempel på et prosjektmandat.

3.9

speilkomité

nasjonal gruppering (ekspertgruppe eller sektorstyre) som ivaretar norske interesser og aksjoner i forhold til behandling av internasjonale standarder innen et bestemt fagområde og som er bindeledd til det internasjonale arbeidet

3.10

årlig tildelingsbrev

brev fra NORSOK-eierne som beskriver hvilke standardiseringsområder som skal støttes og størrelsen på bidrag til de ulike indikativene

4 Forkortelser

EG	Ekspert gruppe (Expert Group)
CEN	Den europeiske standardiseringsorganisasjonen (European Committee for Standardization)
CENELEC	Den europeiske elektrotekniske standardiseringsorganisasjonen (European Committee for Electrotechnical Standardization)
ISO	Den internasjonale standardiseringsorganisasjonen (International Organization for Standardization)
IEC	Den internasjonale elektrotekniske standardiseringsorganisasjonen (International Electrotechnical Commission)
NWIP	Forslag til nytt arbeidspunkt (New work item proposal)
NP	Nytt prosjekt (New project)
Ptil	Petroleumstilsynet
SC	Underkomité (Sub Committee)
SN	Standard Norge (Standards Norway)
TC	Teknisk komité (Technical Committee)

5 Organisering og roller

5.1 Eierskap og administrasjon

NORSOK-standarder utvikles av den norske petroleumsindustrien. Standardene eies av den norske petroleumsindustrien representert ved Norsk olje og gass, Norsk Industri og Norges Rederiforbund. Forvaltningen utøves av Standard Norge gjennom eieravtalen, oppdragsavtalen [1] og årlig tildelingsbrev mellom partene.

5.2 Opphavsrett

Deltakerne i ekspertgruppene eller standardiseringsprosjektene har opphavsrett til eget bidrag i standardens innhold dersom dette er av en slik art at det kan opphavsrettslig beskyttes. Eierne har opphavsretten til NORSOK standarden.

5.3 Sektorstyre Petroleum

AC Oppgaver for sektorstyre petroleum er dekket av "Mandat Sektorstyre". **AC**
Sektorstyre Petroleum sin oppgave er å lede standardiseringsvirksomheten innen petroleumsindustrien i Norge, herunder fastsette strategi, arbeidsprogram og budsjett, medvirke til å fremskaffe finansiering, bidra til å fremskaffe nødvendig egeninnsats/dugnadsressurser, allokere personellressurser og godkjenne NORSOK standarder.

Sektorstyre Petroleum er oppnevnt av Standard Norges styre og skal være et bindeledd mellom Standard Norge og brukerne av standardene.

5.4 Sektorleder Petroleum

AC Oppgaver for sektorleder petroleum er dekket av "Mandat for Sektorleder Petroleum". **AC**
Sektorleder Petroleum leder sekretariatet innen virksomhetsområde Petroleum i Standard Norge. Sektorleder Petroleum er sekretær for Sektorstyre Petroleum og rapporterer status og fremdrift for virksomheten.

5.5 Sekretariat i SN

Oppgaver for sekretariatet i SN er også dekket av "Mandat for Sektorleder Petroleum".

Sekretariatets oppgave er å administrere og tilrettelegge for standardiseringsvirksomheten i petroleumsområdet i Standard Norge innen gitte fagområder i tråd med strategi, handlingsplaner og budsjetter vedtatt av Sektorstyre Petroleum. Dette innbefatter relevante internasjonale standardiseringsaktiviteter og bransjestandardene NORSOK.

5.6 Ekspertgrupper og leder

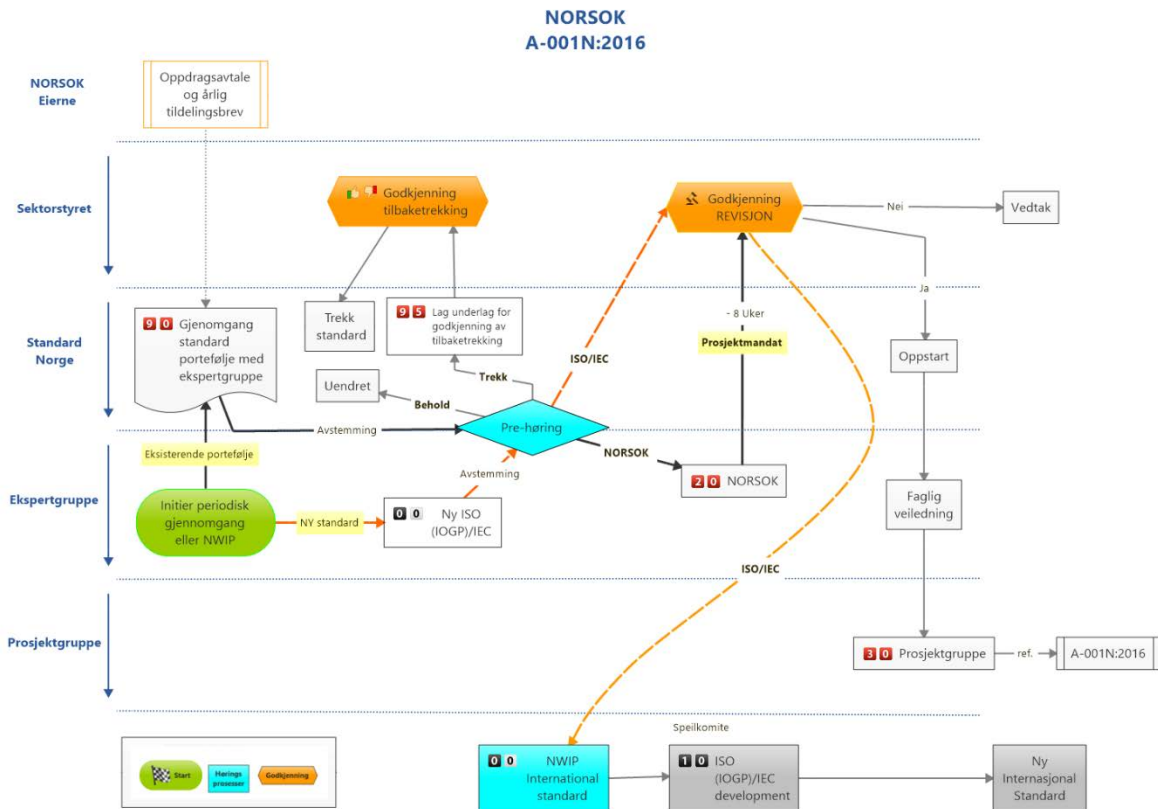
Oppgaver for ekspertgruppemedlemmer og -ledere er dekket av "Mandat for Ekspertgruppe og leder".

AC Disse har som oppgave å ivareta bransjens interesser innenfor et spesifikt fagfelt og består av fagekspertter fra norsk petroleumsindustri utvalgt i samarbeid med Standard Norge. Petroleumstilsynet kan nominere kandidater til revisjonsgrupper og ekspertgrupper. Petroleumstilsynets kandidater i gruppene har rolle som observatører. **AC**

6 Standardens prosjektfaser

6.1 Oversikt over prosjektfaser

Aktivitetsfasene i utarbeidelse av NORSOK standarder er vist på et overordnet nivå i Figur 1. Disse er basert på tilsvarende faser i ISO [2]. Detaljer i hver av fasene er beskrevet i de påfølgende underkapitlene.

Figur 1 – Prosjektfaser i utviklingen av NORSOK standarder og oppstart av internasjonale standarder

6.2 Behandling av forslag til ny petroleumsstandard

Alle nye forslag til petroleumsstandarder skal følge prosedyrene som vist under. Det refereres kortfattet til ISO/IEC dokumenter og verktøy i de innledende fasene.

Alle forslag til nye prosjekt skal først fremmes internasjonalt (ISO/IEC). Om de ikke blir godkjent som nye arbeidspunkt internasjonalt så skal de vurderes av ekspertgruppen som nasjonalt prosjekt i regi av NORSOK og eventuelt fremmes for videre saksbehandling i henhold til A-001N.

En ny standard utvikles dersom det er definert et allment behov i industrien og vedtas ved konsensus i Sektorstyre Petroleum. Minst fire aktører i petroleumsindustrien skal være villige til å delta aktivt i utviklingen av NORSOK standarden.

00 – Forslag til ny petroleumsstandard

Aktivitet	Dokumenter og verktøy	Roller
Forslag til nytt prosjekt fremmes.	Forslag, ISO Form 04	Alle i norsk petroleumsindustri
Vurdering av ekspertgruppetilhørighet og/eller etablere speilkomite	Forslag, ISO Form 04	Sekretariat i SN; Ekspertgruppen
Vurderes for nasjonal høringsprosess, industristøtte avklares.	Forslag, ISO Form 04	Ekspertgruppen
Nasjonal høringsprosess for nytt prosjekt	Høringsverktøy	Sekretariat i SN
Godkjenningsprosess. Ved tilslutning til forslaget tas det videre til ISO.	ISO Form 04	Sektorstyre Petroleum

10 Forslag til ny petroleumsstandard fremmes ISO/IEC

Aktivitet	Dokumenter og verktøy	Roller
ISO / IEC prosess for NWIP(NP).	Directive 2	Sekretariat i SN; ISO/IEC; TC eller SC for godkjenning
ISO / IEC prosjekt krever norsk deltager som ivaretar norske interesser		Ekspert
Oppfølgingsprosess mot ISO via speilkomiteen.		Ekspertgruppen
ISO / IEC avslår (10.98), sendes tilbake.	ISO Høringsverktøy	Sekretariat i SN
Ny NORSOK standard vurderes, se Oppstart av NORSOK prosjekt. Kommentarer fra nasjonal høringsprosess nytt prosjekt gjøres tilgjengelig.		

6.3 Oppstart av NORSOK prosjekt

Det følgende avsnittet beskriver oppstart av revisjonsprosjekter, men gjelder også for en ny standard som har blitt avslått som nytt prosjekt i ISO/IEC der petroleumsbransjen mener den er nødvendig for aktiviteten på norsk sektor.

Utvikling av nye standarder og revisjon av eksisterende standarder vil i stor grad følge samme prosess.

NORSOK standarder vurderes revidert ved en systematisk gjennomgang hvert femte år eller ved behov, se avsnitt 6.8.

20 – Oppstart av NORSOK prosjekt

Aktivitet	Dokumenter og verktøy	Roller
Oppnevne prosjektgruppeleder og prosjektgruppe som har et klart oppdrag fra sin leder/organisasjon.	Møtereferat, prosjektmandat	Samarbeid mellom SN, Ekspertgruppen og Sektorstyre Petroleum
Ta hensyn til innspill gitt til forrige utgave og fra pre-høringen (se avsnitt 6.8).	"NORSOK FAQ" og "Comments sheet".	Sekretariat i SN og Ekspertgruppen
Sikre eksperter og ressurser for deltagelse og gjennomføring av revisjonsarbeidet.		Bransjen og eierne for tildeling av ressurser
Etablere plan for prosjektet.	Prosjektmandat, Tillegg C, D	Ekspertgruppen eller Prosjektgruppen
Sende ut dokumenter åtte uker før neste møte i Sektorstyre Petroleum	Prosjektmandat, Tillegg C	Sekretariat i SN
Presentasjon av prosjektet	Saksbehandling i Sektorstyre Petroleum	Prosjektgruppeleder eller Ekspertgruppeleder
Godkjenne oppstart av prosjektet	Møtereferatet	Sektorstyre Petroleum

Rettelser i en NORSOK standard – se kapittel 7.

Tillegg D skal brukes for tidsplanlegging av revisjon med prosjektfaser og ISO koder da denne gir en veiledning etablering av milepæler (▲) i prosjektmandat.

Avvik til ISO revisjonsprosessen:

I følge ISO/IEC Directives, Part 2, skal en eksisterende standard der innholdet eller hensikten forblir det samme gå rett på ISO stage 20 eller høyere. Det kreves med andre ord ingen formell godkjenning dersom det er nok interesserte parter (minimum fire for revisjoner). NORSOK prosjekter skal godkjennes i Sektorstyre Petroleum før oppstart.

6.4 Prosjektgruppens arbeid med utkast til ny/revidert standard

Alle krav og anbefalinger som inkluderes i standarden skal være i samsvar med punktene i 1.2 Premisser for NORSOK standardene.

Informativ tekst skal legges i tillegg (Annex) eller gis som referanser i bibliografi.

Ekspertgruppens leder er ansvarlig for arbeidet som utføres av prosjektgruppen og skal sikre at alt arbeid utføres i samsvar med ekspertgruppens mandat som er beskrevet i prosjektmandatet.

30 – Prosjektgruppens arbeid med utkast til ny/revidert standard

Aktivitet	Dokumenter og verktøy	Roller
I oppstartsmøtet gjennomgås Prosjektmandatet samt roller og ansvar ved NORSOK prosessen	A-001N og SN hjemmesider	Sekretariat i SN
Tilrettelegge en felles elektronisk plattform for prosjektdokumenter. ¹⁾	ISOLutions (arkiv)	Sekretariat i SN
Utarbeide utkast til standard etter konsensus prinsippet	ISOLutions (arkiv)	Sekretariat i SN; Prosjektgruppen
Rapportere framdrift til ekspertgruppeleder og SN	Statusrapport	Prosjektgruppelederen
Ferdigstille forslaget til høringsutkast (to uker før EG møtet)		Prosjektgruppen
Gjøre en faglig kvalitetssikring (også kommentering). Godkjenning – konsensus	Møtereferat	Ekspertgruppen
Når ekspertgruppen har akseptert forslag til revidert NORSOK-standard, skal dette sammen med anbefaling sendes til SN og dokumenteres	ISOLutions (husk filnavn og dato)	Ekspertgruppelederen; Sekretariat i SN
SN kvalitetssikrer og formatterer dokumentet for høring		Prosjektstøtte i SN; Sekretariat i SN
¹⁾ Et prosjektutviklingsverktøy/samhandlingsverktøy kan benyttes i arbeidsgruppene for informasjonsdeling.		

Standarder som oversendes fra prosjektgruppen til Standard Norge skal skrives i henhold til krav i denne standarden. Språkformuleringer og alt teknisk innhold skal være ferdigstilt inklusive tabeller og figurer. Dokumentfilen skal være fri for merknader og kommentarer. Prosjektgruppen skal loggføre alle endringer.

6.5 Høringsprosess i industrien

Dokumentet legges ut på åpen industrihøring i den elektroniske høringsportalen. Standard Norge informerer alle høringskontakter (Norsk olje og gass, Norsk Industri, Norges Rederiforbund, Sektorstyre Petroleum, ekspertgruppeledere og eksperter). Høringsfristen er normalt to måneder. Interessenter kan abonnere på høring fra Standard Norge.

Leder for ekspertgruppen eller prosjektgruppen skal protokollføre alle høringskommentarer med beslutning. Protokollen skal lagres og være tilgjengelig i forbindelse med fremtidige revisjoner hos Standard Norge. Tilbakemeldinger kan på forespørsel gis til den som har gitt kommentaren.

Sekretariat i SN kan sammen med ekspertgruppeleder drøfte faglige problemstillinger med organisasjoner involvert i revisjonsprosjektet for å fange opp detaljer der det ikke oppnås konsensus.

40 – Høringsprosess i industrien

Aktivitet	Dokumenter og verktøy	Roller
Publisere standarden i høringsportalen og notifisere høringskontakter.	" Standard på høring " web publisering [3]	Sekretariat i SN
Kommentarene sammenstilles og sendes fra SN til prosjektgruppelederen og EG lederen	Excel / Word fil med kommentarer	Sekretariat i SN
Kommentarene behandles og beslutninger dokumenteres	Excel / Word ISOLutions (opsjon)	Prosjektgruppen (alternativt løftes til ekspertgruppen)
Høringsmøter med interessenter kan avholdes ved behov for forståelse av inngitte kommentarer	Excel / Word	Ekspertgruppen/Prosjektgruppen; Høringskontakt

6.6 Godkjenning av standard

Når prosjektgruppen har oppnådd konsensus om det endelige utkastet til den nye standarden, og har fått ekspertgruppens godkjenning for at den er klar til publisering, skal standarden tilbake til Standard Norge for kvalitetssjekk i forkant av saksbehandling i Sektorstyre Petroleum sammen med ekspertgruppeleders skriftlige anbefaling om utgivelse.

Ekspertgruppeleder har et ansvar for å avklare en situasjon der konsensus ikke er oppnådd i prosjektgruppen. Dersom EG leder velger å fremme et utkast for godkjenning til Sektorstyre Petroleum, i en situasjon der konsensus ikke er oppnådd, skal part som er uenig kunne anke sitt ståsted. Sektorstyre Petroleum er ankeinstans.

50 – Godkjenning av standard

Aktivitet	Dokumenter og verktøy	Roller
SN skal kvalitetssikre standarden med hensyn på formalfeil, skrivefeil og format for publisering	SN sitt interne kvalitets system	Prosjektstøtte i SN, Sekretariat i SN Prosjektgruppelederen
Ekspertgruppen får standarden til godkjenning (minimum to uker) ¹⁾	Møtereferat eller avstemming i høringsportalen	Ekspertgruppen
Det lages en anbefaling om publisering i henhold til malen med en presentasjon av vesentlige endringer i standarden og kost nytte vurdering av disse.	Tillegg B – Anbefaling om publisering	Ekspertgruppelederen (alternativt Prosjektgruppeleder)
Ny eller revidert standard med anbefaling sendes ut åtte uker før møte i Sektorstyre Petroleum for at industrien skal kunne forberede en godkjenning. [AC] ²⁾ [AC]	Standard Tillegg B	Sekretariat i SN
Presentasjon av anbefaling og endringer	Standard Tillegg B	Prosjektgruppelederen eller EG lederen
Partene i Sektorstyre Petroleum saksbehandler og godkjenner dokumentene	Standard Tillegg B	Sektorstyre Petroleum
Avstemming og vedtak ¹⁾	Møtereferat	Sektorstyre Petroleum
¹⁾ Ekspertgruppen/Sektorstyre Petroleum må ved underkjenning gi konkret tilbakemelding på hva som skal til for at standarden kan godkjennes. Dokumentet korrigeres i henhold til anvisninger. [AC] ²⁾ NORSOK standarder som er meldt inn til Sektorstyret for godkjenning skal skriftlig meldes inn på fastsettingslisten med forventet publiseringsdato ihht Standard Norges prosedyre for dette. [AC]		

6.7 Publisering av standard

Denne aktiviteten gjøres i sin helhet av SN. Etter godkjenning i sektorstyre skal SN publisere standarden i løpet av 14 virkedager.

60 – Publisering av standard

Aktivitet	Dokumenter og verktøy	Roller
Standarden merkes med utgivelsesmåned og år.		Sekretariat i SN
Publiseres og gjøres tilgjengelig i nettbutikken.	SN sitt interne kvalitets system.	Sekretariat i SN
Standarden promoteres på SN sine WEB sider		Sekretariat i SN

6.8 Periodisk gjennomgang

Industrien og eierne kan når som helst foreslå et revisjonsprosjekt. For å sikre en regelmessighet i kvalitetsgjennomgangen gjøres det hvert 5. år en vurdering av NORSOK-standardene. Vurderingene skal begrunnes. Resultatet av vurderingen skal være et av følgende alternativer:

- standarden fremmes for å utvikles til en ISO standard (avsnitt 6.2);
- standarden aksepteres slik den er (eksisterende utgave beholdes uendret);
- standarden revideres (avsnitt 6.3);
- standarden trekkes tilbake (avsnitt 6.9).

Selskaper som stemmer ja til revisjon oppfordres til å fremme kandidater til revisjonsarbeidet slik at ekspertgruppen får en liste over mulige deltagere.

Standard Norge har et system for innhenting av og arkivering av erfaringer og kommentarer for hver NORSOK-standard. Informasjon fra dette systemet vil være en naturlig del av grunnlaget for periodisk gjennomgang.

90 – Periodisk gjennomgang

Aktivitet	Dokumenter og verktøy	Roller
Vurdere behov for en pre-høring i ekspertgruppen	Porteføljeoversikt (> 5 år) Resolusjon med begrunnet anbefaling (møtereferat) ¹⁾	Ekspertgruppen; Bransjen
Gjennomføre en åpen pre-høring med avstemming (fire uker)	Høringsportalen, høringskontakter ²⁾	Sekretariat i SN
Sammenstille innspill fra pre-høringen til ekspertgruppen		Sekretariat i SN
Innstilling og resultat fra pre-høring om videre arbeid med standarden skal ha konsensus	Resolusjon (i møte-referat)	Ekspertgruppen
Ved revisjon skal revisjonsplan utarbeides. Prosjektet går da til revisjonsfase 20 (avsnitt 6.3).		Ekspertgruppeleder, Prosjektgruppeleder og Sekretariat i SN
Hvis den skal fremmes til ISO/IEC går man til fase 00, (avsnitt 6.2)		
Standarden aksepteres slik den er (eksisterende utgave beholdes uendret) krever ingen videre aktivitet		
Standarden trekkes tilbake er dekket av fase 95 (avsnitt 6.9)		
¹⁾ Dersom standarden er referert i andre standarder eller av regelverksorganer (Ptil m.fl.) skal dette fremgå i anbefalingen. ²⁾ Høringskontakter – SN har adresselister med en nominert kontaktadresse per selskap.		

6.9 Tilbaketrekking av standard

Tilbaketrekking av en NORSOK-standard skal vurderes når en ny internasjonal standard dekker NORSOK standarden (ISO/IEC, CEN/CENELEC) eller at eierne (bransjen) beslutter at standarden skal trekkes.

95 – Tilbaketrekking av standard

Aktivitet	Dokumenter og verktøy	Roller
Forslag om tilbaketrekking skal sendes ut på industrihøring dersom fase 90 ikke er gjennomført	Høringsportalen	Sekretariat i SN
Informere instanser som referer til denne standarden (ISO, API, CEN, Ptil m.fl.)		Sekretariat i SN
Resultatet av industrihøringen sammenstilles til ekspertgruppeleder	Utskrift av høringsportalen	Sekretariat i SN
Ekspertgruppen anbefaler tilbaketrekking	Møtereferat eller innstilling	Ekspertgruppen
Godkjenning av tilbaketrekking – konsensus	Møtereferat	Sektorstyre Petroleum
Kunngjøre beslutningen til instanser som referer til denne standarden (ISO, API, CEN, Ptil m.fl.)		Sekretariat i SN

7 Rettelser i eksisterende standarder

7.1 Generelt

En publisert NORSOK-standard kan bli modifisert grunnet følgende:

- Skrivefeil;
- Tekniske rettelser;
- Tilleggskrav;
- Rettelser tre år etter utgivelse.

7.2 Skrivefeil

Ved mindre redaksjonelle endringer som følge av skrivefeil der de ikke påvirker det tekniske innholdet, gjennomføres en forenklet prosedyre. Endringen oppføres som merknad i innledningen til standard med en kort redegjørelse for rettelser med dato-referanse. Ved opptrykk beholdes dato og år for opprinnelig revisjon.

7.3 Teknisk rettelse

Evaluerer av hvorvidt en rettelse må utføres, avgjøres av Standard Norge i samråd med ekspertgruppeleder. Dette gjøres for å rette en teknisk feil som kan lede til feil eller risikofylt bruk av standarden. Rettinger som påvirker HMS, funksjon eller risiko skal sendes på industrihøring.

En korrigeret standard utgis der disse mindre endringene markeres i teksten. Standarden beholder samme hovedversjonsnummer. Denne oppdaterte utgaven ettersendes elektronisk til de som har kjøpt standarden.

7.4 Tilleggskrav

Når det kommer forslag om endringer som gjør at deler av en standard ønskes justert (eksempelvis nye tillegg), skal endringene sendes på industrihøring.

Standarden vil få nytt hovedversjonsnummer.

7.5 Rettelser foreslått tre år etter utgivelse

Når det foreslås rettelser til standarder som er eldre enn tre år skal det ikke utarbeides tilleggsdokumenter ved behov for rettelser. Standarden skal da revideres, se avsnitt 6.3.

8 Formalkrav til Norsok-standarder

8.1 Generelt

Reglene for utforming av Norsok-standardene er gitt i ISO/IEC Directives, Part 2, og dette Norsok-direktivet. Norsok A-001N har forrang fremfor ISO- og IEC-direktivene.

Utforming av tabeller og figurer skal så langt mulig følge ISO/IEC Directives, Part 2.

Reglene for generelle termer og definisjoner skal være i henhold til NS-EN 45020 - *Standardisering og beslektede aktiviteter Generelle termer*

Standard Norge sin mal skal benyttes ved skiving og utforming av standarder.

Arbeidet skal utføres i og av ekspertgrupper eller prosjektgrupper i samsvar med konsensusprinsippet.

8.2 Språk

Norsok-standardene skal i hovedsak skrives på engelsk (Oxford eller Storbritannia). Operasjonelle standarder bør skrives på norsk eller så skal de oversettes til norsk når brukerne ikke har krav om å beherske engelsk, se lovdata [4] for relevante situasjoner.

8.3 Oversettelser

Oversettelser gjøres først av godkjent originalstandard internt i SN (og /eller av eksterne språk-konsulenter). De skal deretter kvalitetssikres av Prosjektgruppen. For de standardene som er utgitt både på engelsk og norsk, skal den originale språkversjonen gjelde dersom det oppstår uoverensstemmelser i forståelsen av standarden. På forsiden av en standard skal det fremgå om den er oversatt.

8.4 Tittelarket

Nederst på side 2 av Norsok-standardene skal det stå følgende (for engelsk tekst, se Tillegg A):

Denne Norsok-standard er utarbeidet med bred bransjedeltakelse fra interesserte parter i norsk petroleumsindustri og eies av den norske petroleumsindustrien representert ved Norsk olje og gass, Norsk Industri og Norges Rederiforbund. Vær oppmerksom på at selv om det ytterste er blitt gjort for å sikre nøyaktigheten til denne Norsok-standard, tar verken Norsk olje og gass, Norsk Industri eller Norges Rederiforbund eller noen av deres medlemmer ansvar for bruken av den. Standard Norge er ansvarlig for administrasjon og utgivelse av denne Norsok-standard.

Standard Norge
Postboks 242, 1326 Lysaker
NORGE

Telefon: + 47 67 83 86 00

E-post: petroleum@standard.no

Besøksadresse
Mustads vei 1, 0283 Oslo

Webseite: www.standard.no/petroleum

Ettertrykk forbudt

8.5 Revisjons endringer

Informasjon om revisjon skal legges inn etter forordet . Informasjon skal inneholde:

- Viktige forandringer fra den gamle til den nye revisjon
- Avsnitt som har blitt redigert
- Avsnitt som har blitt redigert og flyttet
- Ny og tillagt tekst
- Forandringer i krav

8.6 "Forord"

Punktet "Forord" skal alltid inneholde det samme forordet som er benyttet i dette NORSOK-direktivet (for engelsk utgave, se Tillegg A). Forordet skal alltid oppgi om tilleggene er normative eller informative. Tilleggstekst kan inkluderes i samsvar med ISO Directives, Part 2.

8.7 "Definisjoner"

Alle viktige begreper skal defineres slik at de kan erstattes med den forklarende teksten. Ved oversettelse beholder definisjonene samme nummer i begge språk.

 Følgende termer er de offisielle norske oversettelsene fra ISO Direktiv 2.

skal (krav)

uttrykk som brukes for å angi objektivt etterprøvbare kriterier som skal følges strengt, uten avvik, for å hevde samsvar med dokumentet

Begrepsmerknad 1: Krav uttrykkes ved å benytte den verbale formen som er spesifisert i tabell 3 i 7.2 i ISO/IEC-direktivene, Del 2:2016.

bør (anbefaling)

uttrykk som brukes for å angi at et valg eller handlingsforløp anses som særlig egnet, uten nødvendigvis å nevne eller utelukke andre

Begrepsmerknad 1: Anbefalinger uttrykkes ved å benytte den verbale formen som er spesifisert i tabell 4 i 7.3 i ISO/IEC-direktivene, Del 2:2016.

Begrepsmerknad 2: I negativ form betyr anbefalingen at et mulig valg eller et visst handlingsforløp ikke foretrekkes, men at det ikke utelukkes.

kan (tillatelse)

uttrykk som brukes for å angi samtykke eller frihet (eller anledning) til å gjøre noe

Begrepsmerknad 1: Tillatelser uttrykkes ved å benytte den verbale formen som er spesifisert i tabell 5 i 7.4 i ISO/IEC-direktivene, Del 2:2016.

kan (mulighet og evne)

1: uttrykk som brukes for å angi forventede eller tenkelige utfall, enten disse er materielle, fysiske eller tilfeldige

2: uttrykk som brukes for å angi egnethet, egenskap eller kvalitet som er nødvendig for å oppnå noe

Begrepsmerknad 1: Muligheter og evner uttrykkes ved å benytte den verbale formen som er spesifisert i tabell 6 i 7.5 i ISO/IEC-direktivene, Del 2:2016.

8.8 "Forkortelser"

Alle forkortelser som brukes 3 ganger eller mer listes alfabetisk. Ved mindre hyppig bruk kan de skrives helt ut i teksten.

8.9 "Normative referanser"

Referanser til standarder med krav "skal/shall", "bør/should", skal føres opp under normative referanser. Referanser til andre standarder legges til Bibliografien (informativt) sammen med andre publikasjoner. Bibliografi skal plasseres etter tilleggene. Referanser til deler av seksjoner i en standard kan skrives direkte inn i NORSOK standarden for å ivareta lesbarheten, men referansen til kravet skal da ikke inn som normativ referanse, men i bibliografi.

I standarder på engelsk skal kapittelet innledes med (se også Tillegg A):

"The following standards include provisions given in this NORSOK standard. Latest issue of the references shall be used unless otherwise defined. Other recognized standards may be used provided it can be shown that they meet the requirements of the referenced standards (should)".

I standarder på norsk skal kapittelet innledes med:

"Følgende standarder inneholder krav gitt i denne NORSOK-standard. Siste utgaven av referansene skal benyttes med mindre annet er definert. Andre anerkjente standarder kan brukes

forutsatt at det kan dokumenteres at de minst tilfredsstillir kravene i standardene som det vises til ("bør")."

8.10 Datablad

Datablad som inngår i NORSOK-standardene, skal være tilgjengelige som egne elektroniske filer for nedlasting fra Internett.

8.11 Nummerering

8.11.1 Nummerering av standarden

Standard Norge har ansvar for at NORSOK-standardene nummereres med disiplinkode etterfulgt av en bindestrek og et 3-sifret sekvensnummer, eksempelvis D-001. Bokstaven "N" etter nummeret betyr norsk tekst.

8.11.2 Utgave og revisjonsnummerering

Den første utgaven skal betegnes "Edition 1 / Utgave 1". Senere utgaver skal betegnes "Edition 2 / Utgave 2" osv.

Ved mindre tekniske rettelser, se avsnitt 7.3.

8.11.3 Håndtering av utkast fram mot publisering

8.11.3.1 Utgavenummerering av standarder

Utkastversjoner før første utgave skal betegnes "Draft edition 1 / Utkast 1", "Draft edition 2 / Utkast 2" osv.

Ved revisjonsprosjekter skal gjeldende utgave som hovedregel benyttes som utgangspunkt i oppstart av revisjonsarbeidet.

8.11.3.2 Nummerering av elektroniske filer

Elektroniske filer skal så langt som mulig, gis navn i samsvar med standardens nummer og revisjon.

EKSEMPEL A00001_2016{7}no.01.pdf

Tillegg A (normativt) Engelske tekster i NORSOK-standarder

A.1 Generelt

Dette vedlegget inneholder normativ tekst som inngår i de engelske NORSOK-standardene.

A.2 Copyright notice

The bottom of the second page shall carry the following statement:

This NORSOK standard is developed with broad petroleum industry participation by interested parties in the Norwegian petroleum industry and is owned by the Norwegian petroleum industry represented by the Norwegian Oil and Gas Association, the Federation of Norwegian Industries and the Norwegian Shipowners' Association. Please note that whilst every effort has been made to ensure the accuracy of this NORSOK standard, neither the Norwegian Oil and Gas Association, the Federation of Norwegian Industries nor the Norwegian Shipowners' Association, or any of their members will assume liability for any use thereof. Standards Norway is responsible for the administration and publication of this standard.

Standards Norway
P.O. Box 242 N-1326 Lysaker
NORWAY

Telephone: + 47 67 83 86 00

Email: petroleum@standard.no

Visiting address
Mustads vei 1, 0283 Oslo

Website: www.standard.no/petroleum

Copyrights reserved

A.3 Foreword

NORSOK is an acronym for the competitive position of the Norwegian continental shelf and comprise petroleum industry standards in Norway. The collaboration initiative in 1993 between the authorities and the petroleum industry initiated the development of NORSOK standards.

Reducing the project execution time and developing and operating cost for petroleum installations on the Norwegian shelf was the target.

The intention for the Petroleum industry is to develop and use standards providing good technical and cost effective solutions to ensure that the petroleum resources are exploited and managed in the best possible way by the industry and the authorities. The industry will actively contribute to the development and use of international standards in the global market.

The NORSOK standards shall:

- bridge the gap based on experiences from the Norwegian continental shelf where the international standards are unsatisfactorily;
- replace oil company specifications where possible;
- be available as references for the authorities' regulations;
- be cost effective;
- promote the Norwegian sector as an attractive area for investments and activities.

Developing new NORSOK standards and regular maintenance of existing standards shall contribute to maintain the competitiveness both nationally and internationally for the Norwegian petroleum industry.

The NORSOK standards are developed by experts from the Norwegian petroleum industry and approved according to the consensus principles as laid down by the guidelines given in this NORSOK directive.

The NORSOK standards are owned by the Norwegian Oil and Gas Association, the Federation of Norwegian Industries and the Norwegian Shipowners' Association. They are managed and published by Standards Norway.

Annex is/are normative. Annexis/are informative.

A.4 Normative references

The following standards include provisions and guidelines which, through reference in this text, constitute provisions and guidelines of this NORSOK directive. Latest issue of the references shall be used unless otherwise agreed. Other recognized standards may be used provided it can be shown that they meet the requirements of the referenced standards.

A.5 Terms and definitions

The following definitions shall be included in all NORSOK standards:

shall (requirement)

expression in the content of a document conveying objectively verifiable criteria to be fulfilled and from which no deviation is permitted if compliance with the document is to be claimed

Note 1 to entry: Requirements are expressed using the verbal forms specified in ISO/IEC Directives, Part 2 clause 7.2 Table 3.

should (recommendation)

expression in the content of a document conveying a suggested possible choice or course of action deemed to be particularly suitable without necessarily mentioning or excluding others

Note 1 to entry: Recommendations are expressed using the verbal forms specified in ISO/IEC Directives, Part 2 clause 7.3 Table 4.

Note 2 to entry: In the negative form, a recommendation is the expression that a suggested possible choice or course of action is not preferred but it is not prohibited.

may (permission)

expression in the content of a document conveying consent or liberty (or opportunity) to do something

Note 1 to entry: Permissions are expressed using the verbal forms specified in ISO/IEC Directives Part 2 clause 7.4 Table 5.

can (possibility and capability)

1: expression in the content of a document conveying expected or conceivable material, physical or causal outcome.

 2: expression in the content of a document conveying the ability, fitness, or quality necessary to do or achieve a specified thing

Note 1 to entry: Possibility and capability is expressed using the verbal forms specified in Table 6.

Tillegg B (normativt)

Presentasjon av standard til godkjenning

B.1 Utforming og oversendelse

Sektorstyre skal motta revidert standard klar for publisering og ekspertgruppen sin anbefaling – "presentasjon av standard til godkjenning". Dokumentene skal være i pdf format. De skal sendes til sektorstyret senest åtte uker før planlagt møte.

Nedenfor er en veiledning med hensyn på innhold som skal finnes i presentasjonen. Malen er laget for et revisjonsprosjekt. For en helt ny standard kan punktene justeres av ekspertgruppen.

B.2 Godkjenning i Sektorstyre Petroleum – Veiledning

Følgende dokumenter og informasjon skal forelegges Sektorstyret for petroleumsstandardisering som bakgrunn for godkjenning av ny eller nyrevidert NORSOK standard fra 2016.

- 1) Ferdig standard i pdf format.
- 2) En presentasjon av hovedelementene i revisjonsprosjektet skal gis til Sektorstyre Petroleum. En lysark mal er tilgjengelig for ekspertgruppene fra Standard Norge. Presentasjonen skal inneholde:
 - nøkkelinformasjon om arbeidet;
 - beskrivelser av betydelige tekniske endringer med kost nytteevaluering i den nye utgaven i forhold til den tidligere utgaven (samsvar med forordet);
 - ekspertgruppens vurdering av nytten av den nye standarden;
 - en anbefaling til Sektorstyre Petroleum, kan eventuelt støttes med industriutsagn.

B.3 Nøkkelinformasjon om arbeidet

Legg inn nøkkelinformasjon i høyre del av tabellen

NORSOK-standard:	X-XXX
Tittel:	Nnn
Utgave:	Revisjon Y, Måned-År
Forrige utgave:	Revisjon Yy, Måned-År
Referert til av Ptil og myndigheter:	Ja/nei
Revisjonsperiode	Fra dato - til dato
EG leder:	Navn/Tittel
Ekspertgruppe:	EG XX (Navn)
Ekspertgruppe medlemmer	# spesialister og litt om deres faglige bakgrunn/bredde
Prosjektgruppeleder	Navn
Høringsperiode:	Fra dato – til dato
Høringsmøte, dato:	dato (type møte? Video?)
Selskaper som engasjerte seg i høringen:	AA, BB, CC, DD, EE, FF

B.4 Tekniske endringer med kost nytte vurdering i den nye utgaven

Det skal gis en beskrivende oppsummering av endringer i den nye utgaven og en kost nytte betraktning for bransjen. Det foreslås å gjengi dette i en tabell som vist under.

Som et minimum bør det gis en oversikt over hvor hoveddelen av kostnadene kommer, og disse bør kunne ses i sammenheng med en antatt nytteverdi for det samme kravet. Der det er umulig å sette

monetære størrelser, kan man bruke kvalitative vurderinger med kobling mellom kostnad og nytte for det enkelte krav

Oppdatering	Kost/nytte-vurdering

B.5 Ekspertgruppens vurdering av nytten til den reviderte standarden

En oppsummering eller anbefaling skrives som svar på følgende lede ord:

- Beskriv hvilken del av petroleumsbransjen som vil ha mest nytte av standarden?
- Er prosjektmandatet til revisjonsarbeidet oppfylt?
- Vil standarden på kort eller lang sikt medføre:
 - kostnadsendringer (positive/negative) for bransjen?
 - forbedrede HMS betingelser?
 - forbedrede tekniske løsninger?
- Hvilket gap fyller standarden i forhold til internasjonale standarder?
- Gi en kort kost/nytte-vurdering av standarden. **NORSOK XX bidrar til verdiskaping i form av XXXX**

Tillegg C (normativt)

Forslag til godkjenning av ny NORSOK revisjon - Periodisk gjennomgang og eventuelt Prosjektmandat

C.1 Resultat periodisk gjennomgang

Periodisk gjennomgang fra dd-mm-yy til dd-mm-yy var initiert av Ekspertgruppe xx grunnet (*sett inn hvorfor ekspertgruppen ønsker periodisk gjennomgang*)

Resultat fra periodisk gjennomgang (velg en):

- Behold standarden
 - Trekk tilbake standarden (legg ved resultat fra periodisk gjennomgang)
 - Foreslå en internasjonal standard (legg ved ISO Form 4)
 - Forslag til revisjon av eksisterende NORSOK standard, (se resultat fra periodisk gjennomgang og prosjektmandat til godkjenning)
-

C.2 Prosjektmandat

Dette er prosjektmandatet for revisjon av NORSOK-standard som spesifisert og begrunnet nedenfor, etter periodisk gjennomgang og avstemming i industrien, for godkjenning av revisjon i Sektorstyret Petroleum

Benevnelse og tittel på NORSOK-standard:
Revisjon av NORSOK-standard
Omfang av NORSOK-standard:
Redegjørelse for behovet for revisjon av NORSOK-standard: Se side 2.
Plan for arbeidet:
Start: _____ Høring: _____ Publikasjon: _____
Arbeidet planlegges utført ved: ☐ Dugnad ☐ Konsulentbistand til en anslått kostnad av kr.:
Grunnlagsdokumenter:
Relevante dokumenter som NORSOK-standard vil bli basert på:
Arbeidet bør koordineres med (relevant nasjonal eller internasjonal standardiseringskomite, organisasjon osv.):
Forberedende arbeid: ☐ Som leder for arbeidet er foreslått: _____ ☐ Arbeidet foreslås utført av (ekspertgruppe): _____
Inkluderer patentert materiale: ☐ Ja (patentholder: _____ er innforstått med forslaget) ☐ Nei
Forslagsstiller (ekspertgruppe e.l.): Sted _____ Dato _____ Sign. _____ Ekspertgruppeleder
Ansvarlig Standard Norge: Prosjektleder SN

Redegjørelse for behovet for revisjon av NORSOK-standard:

Betegnelse og tittel på NORSOK-standard:
1. Formål med forslaget og generell begrunnelse, hvilke problemer den løser osv.:
2. Vil den resulterende standarden bidra til verdiskaping eller kostnadsreduksjon? (Dersom ja, hvordan?):
3. I hvilken grad kan ny revisjon av standard styrke konkurransedyktigheten på norsk sokkel og for norsk industri:
4. I hvilken grad eksisterer det allerede eller vil det bli utgitt internasjonale standarder for det aktuelle området?:
☐ 5. ☐ Kjente HMS-konsekvenser/-problemer som kan ha sammenheng med manglende standardisering på det aktuelle området:
☐ 6. ☐ Redegjør for hvordan standarden er brukt som referanse i regelverket for petroleumsvirksomheten:
Annet:

Litteraturliste

- [1] Oppdragsavtalen mellom NORSOK-eierne og Standard Norge
<http://www.standard.no/en/nyheter/nyhetsarkiv/petroleum/2015/standarder-skal-bidra-til-okt-konkurranseskraft-for-norsk-petrolumsindustri/>
- [2] ISO/IEC Directives, Part 1, Procedures for the technical work
http://www.iec.ch/members_experts/refdocs/iec/isoiecdir-1%7Bed12.0%7Den.pdf
- [3] Standard på høring <http://enquiry.standard.no/>
- [4] Krav til norsk bruksanvisning - oversettelser
[*Forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav \(forskrift om utførelse av arbeid\)*](#)